

Grundtvig-arkivet fasc.: 130a. 14.

Registreret af: S.J.d. /12 1955.

Evt. enhedens nr.: 14.

1. Titel el. kort indholdsangivelse:

Brudstykke af forarbejde til "Tale til Folkeraadet om Dansk Kirkefrihed", 1839.

Antal sider: 16.

Antal blade: 8.

Format: kvart.

2. Papirsort (farve og evt. vandmærke): hvid.

7. Ms.' første linie: hvem der befaler os at have "Statens ..."

3. Afmærkning (I. J. N. osv.): 3 prikker.

8. Ms.' sidste linie: (advare og ei trættes ved at gientage ...)

4. Ortografi:

9. Tryk el. benyttelse:

Utrykt.

5. Andre ydre kriterier:

6. Indre kriterier (allusioner, citater m. m.):

10. Tidl. forskeres skønsmæssige datering(er):

11. Nr. i bibliografien:

(618)

12. Indholdsregest:

Udgør 4 læg, af Gr. nummereret 2-5. Evt. foregående og efterfølgende læg mangler.

Meget kortfattet regest.

Emnet er stat, religion og samvittighedsfrihed. Staten kan ikke bestemme eller fastsætte religionen; begrebet "statsreligion" er fejlagtigt. Staten kan ikke afkræve nogen en trosbekendelse, da religion er noget meget subjektivt. Trosbekendelsen er en fri sag, ligesom troen. - Det 16. og 17. årh. måtte undvære samvittighedsfrihed; i det 18. årh. tog nævnte frihed til, samtidig med at religionens indflydelse tog af. Ved det 19. årh.s begyndelse var stillingen sådan, at en "hvilken som helst Troes-Bekendelse Enhver af dem (præsterne) vilde forlange, skulde i deres Sogn, paa Embeds-Tid, gjælde for Stats-Religion". Men samvittighedstvung strider imod Kristi ord og Luthers hjerte, mod sandhed og menneskekærlighed. Hvorledes lader nu samvittighedsfriheden sig indføre uden at vende op

og ned på alt? Burde alle bisper og præster afskediges? På disse (af ham selv anførte) indvendinger svarer Gr., at om dette også skete (afskedigelsen osv.), så var det jo ikke større forandring og ulejlighed end ved reformationen. Men bedre er at lade dem (præsterne) beholde deres indtægter osv. samt al frihed til at lære osv. Samvittighedsfrihed er en utabelig menneskerettighed og en frugtbar moder til borgerlig tilfredshed etc. Gr. henviser til den i England herskende religionsfrihed som forbillede. Taler derefter om sognebåndets løsning som en særlig dansk udvej. Uddybes. Gr. indrømmer til sidst, at han tidligere en tid lang i blindhed har talt tvangens sag.

Nærv. brudstykke har mange tanker tilfælles med andre brudstykker i denne fasc. (130a), men det synes ikke at være forarbejde til et bestemt afsnit af den i rubrik 1 nævnte bog.